

De nieuwe gemeentelijke rol bij inburgering

Paul Hoornweg
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Gemeente Amsterdam

15 december 2004: Inburgering Nieuwe Stijl

15 december 2004:
Inburgering Nieuwe Stijl

De nieuwe gemeentelijke rol bij inburgering

2

1. Huidige gemeenterol bij inburgering

Geïntegreerd ketenmanagement obv. 3 rijksregelingen:

- WIN, Oudkomersregeling G54 en WEB
- In Amsterdam: breed aanbod van 14.700 trajecten voor nieuwkomers, oudkomers en educatiecursisten
- Amsterdams ingezette budget 2004: € 59 mln
 - € 25 mln. nieuwkomers
 - € 14 mln. oudkomers
 - € 20 mln. volwasseneneducatie)

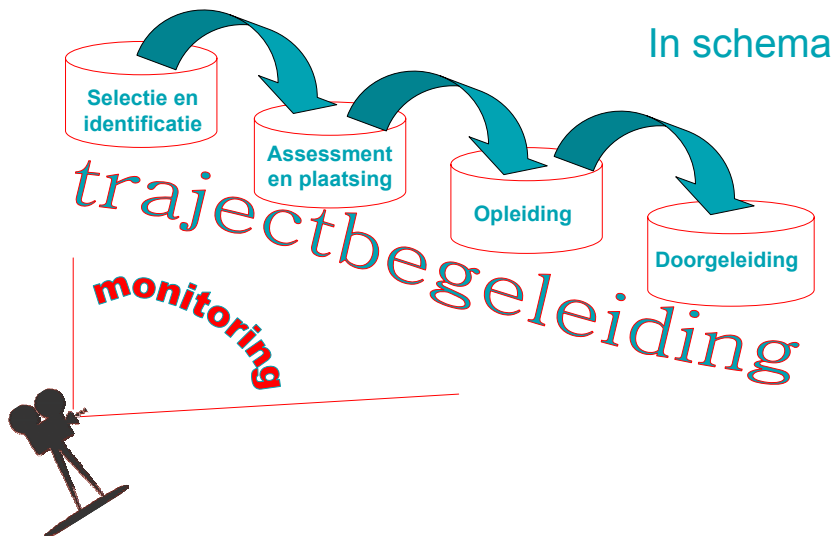
De gemeente is regisseur Inburgering:

4 procesfasen:

1. Selectie & Identificatie
2. Intake (Assessment) & Plaatsing
3. Scholing (m.n. taal en maatschappelijke oriëntatie)
4. Doorgeleiding naar:
 - Werken/of
 - Vervolgeducatie en/of
 - Maatschappelijke participatie

Tijdens het gehele traject:

- Monitoring en Trajectbegeleiding

2. Inburgering volgens Kabinetsplan WIN

Samengevat:

- Basistoets in het land van herkomst
- Inburgeraar zelf verantwoordelijk en moet ook zelf betalen
- Gemeentelijk aanbod aan 3 prioritaire doelgroepen
- Eigen bijdrage voor elke inburgeraar € 270,-
- Bij slagen binnen drie jaar: vergoeding van ± € 3000,-
- Inburgeringsexamen na max. 3½, resp. vijf jaar
- Bij geen resultaat na vijf jaar: bestuurlijke boete, variërend van € 75,- tot € 400,-

Inburgering volgens Kabinetsplan WIN

Kerntaken spilfunctie gemeente:

1. Informeren/registreren, de 'inburgerings-VVV'?
2. Faciliteren, inkoop trajecten voor prioritaire doelgroepen
3. Handhaven/sanctioneren, casemanagement en opleggen & innen van boetes

Gemeentelijke rol is belangrijk, maar het budget is zeer beperkt.

inburgeringsketen nieuwe stijl

3. Nieuwe taken van gemeenten

- **Informereren:**
 - Inrichten informatiepunt (of digitaal netwerk?)
- **Handhaven**
 - Oproepen & registreren (oudkomers gefaseerd)
 - Intake & voortgangscntroles
 - Prioritering nieuwkomers + oudkomers met uitkering en niet werkenden/niet uitkeringsgerechtigden
 - Opleggen boetes + administratieve maatregel, innen boetes
- **Faciliteren:**
 - Van verplichte inburgeraars: werving, intake, inkoop, case management
 - Eventueel kredietverstrekking (door IBG, SVB?) met mogelijkheid tot kwijtschelding

Financiering gemeenten (a)

- Gemeentelijk informatiepunt/netwerk Inburgering
- Bijdrage per persoon (output financiering)
 - Oproepen inburgeraar, beoordeling inburgeringsplicht
 - Beschikking & voortgangscontrole
 - Administratie & informatie uitwisseling marktinstellingen
 - Sanctiebeleid: opleggen en innen boetes
- Resultaatafhankelijke bijdrage bij facilitering (na positief resultaat bij examen)
 - Werving & vaststellen beginniveau
 - Inkoop trajecten, case management
 - Monitoren, registratie, administratie resultaten

Financiering gemeenten (b)

- Totaal: 257 mln. in 2007 = ± € 3050 per inburgeraar
 - ± € 2780 per nieuwkomertraject
 - ± € 4200 voor reïntegratie + inburgeringstraject
 - ± € 1525 handhaving per oudkomertraject
 - ± € 300 sanctionering per weigerachtige inburgeraar
- Ter vergelijking:
 - ± € 10.000 bruto budget in 2003 per nieuwkomer
 - ± € 7.500 bruto budget in 2005 per nieuwkomer

4. Wie is de verplichte inburgeraar?

- “Alle personen die zich in Nederland willen en mogen vestigen die niet gedurende 8 jaar van de leerplichtige leeftijd in Nederland verblijf hebben gehad.”
- Kortom: “Nederlanders en vreemdelingen met een onvoldoende kennis van de Nederlandse taal en de Nederlandse samenleving”
 - Norm = A2 KNS (levert vrijstelling van naturalisatietoets)
 - Voor oudkomers: A2 mondeling; A1 schriftelijk
- Nieuwe term: “Inburgeringsbehoefigen”
 - (dat kunnen ook vreemdelingen zijn die vòòr 1-4-2003 zijn genaturaliseerd, maar het Nederlands onvoldoende machtig zijn.)

Gemeentelijke prioritaire doelgroepen

- Uitkeringsgerechtigde niet-nederlands sprekende allochtonen, beschikbaar voor de arbeidsmarkt;
- Allochtone vrouwen, opvoeders (niet uitkeringsgerechtigd, zonder betaalde arbeid)
- Geestelijk bedienaren (nieuwkomers + oudkomers)

Meer dan 755.000 landelijk,
voornamelijk in grote steden (G54)

- Gemeente faciliteert

Overige inburgeraars:

- Zelf verantwoordelijk, dus zelf kiezen + zelf betalen
- Na 3 jaar stopt recht op vergoeding van ± € 3000,-
- Eigen bijdrage € 270,-
- Na 3½ jaar (nieuwkomers) resp. 5 jaar (oudkomers) volgt bestuurlijke boete

- Na vijf jaar: handhavingsproblemen met 'gezakten'
 - Wél een voorlopige verblijfsvergunning
 - Maar na zakken gemarginaliseerd, want zwevend tussen legaal en illegaal.
 - Rol gemeente inzake handhaven diffuus.

Landelijke experimenten

- 6 Gemeentelijke experimenten met gecombineerde trajecten
- **inburgering + reïntegratie**
- Tilburg, Den Haag, Rotterdam, Groningen, Gouda, Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden
 - Evaluatie resultaten: eind 2005
 - Landelijke implementatie vooruitlopend op nieuwe WIN

5. Kansen van het nieuwe stelsel

- Via GSB: Sociale Integratie & Veiligheid geïntegreerd aanbod ontwikkelen uit te voeren door gemeentelijke diensten, educatie- en zorgaanbieders
- Rigoureuze aanpak ondoelmatigheden huidige systeem
- Grote nadruk op eigen verantwoordelijkheid inburgeraar
- Overheid is verantwoordelijk voor standaardisering, examinering en monitoring
- Consumentenbescherming door kwaliteitscertificaat educatieaanbieders: keurmerk, landelijke erkenning
- **Consumentenmarkt** voor inburgeringsplichtigen
- **Institutionele markt** voor inkopende gemeenten

6. Consequenties voor rol gemeente

- Einde gemeentelijke regierol
- Zware bezuinigingen op inburgering (halvering budget!)
- Door 120% eis en 21-jaar grens: minder instroom
- Afbraak huidige educatieve infrastructuur
- Verlies/erosie van deskundigheden
- Radicale breuk met 30 jarige praktijk (Cie. Blok!)
- Invloed, zeggenschap en stuurinstrumenten ontbreken
- Einde gedwongen winkelnering: de vrije markt regeert
- Gemeentes worden geconfronteerd met consequenties en moeten inspringen waar het mis gaat (bezemwagen)

7. Wat doet Amsterdam?

- Oprichting Stuurgroep Inburgering (april 2004)
 - Nieuw cliëntvolgsysteem voor inburgering- en educatiecursisten: EDISA (juni 2004)
 - Opstellen van **Amsterdams Manifest Inburgering**
 - Definitieve versie: voorjaar 2005.
- Partners:**
- **diensten:** Sociale Dienst/DWI, Register Amsterdam, CWI, GG&GD,
 - Amsterdamse **stadsdelen**,
 - **ketenpartners:** roc's, vluchtelingenwerk, welzijnswerk, etc.
- Manifest is ingebed in **Sociaal Structuur Plan A'dam**
 - Amsterdam gaat dóór met regie op inburgering

Opzet & inhoud Amsterdams Manifest Inburgering

- Bepalen gemeentelijke doelgroepen van inburgering
- Vaststellen beleidsdoelen bij inburgering en (re)integratie
- Integreeren beleidsterreinen:
 - inburgering, (re)integratie, veiligheid, werkgelegenheid, voortijdig schoolverlaten, volwasseneneducatie, zorg, ouder-kind centra, etc.
- Efficiënte inzet diverse middelenstromen
- (Her)definiëren van eigen verantwoordelijkheid inburgeraar (financieel, regelen eigen traject, kinderopvang/oppas, voortgang scholing, behalen examen, etc)
- Regie voeren op vraaggestuurd aanbod en financiering op basis van geregistreerd resultaat

8. Speerpunten van beleid

- Handhaven regierol en verantwoordelijkheid gemeente
- Maatwerk, Handhaving, Sanctioneren
(zowel voor inburgeraar als keteninstelling!)
- Inburgering = Taal, Cultuur, Geschiedenis, Werk
- Huidige aanpak continueren tot nieuwe WIN (1-1-2007?)
- Criterium voor inzet middelen: educatieachterstand
- Identieke systemen & processen: procedures, definities, monitoring, cursistenvolgsysteem
- Een breed gedragen plan van aanpak voor reïntegratie, inburgering & educatie, zorg
 - (op WGR-niveau of in GSB-verband)

Voor meer informatie: www.inburgering.amsterdam.nl